

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Heti ára . . . 50 K Félévre . . . 220 K
 Havi ára . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
NYOLC PÉLDANY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Főelölts főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Az államfő tekintélye

Beniczky Ödön nemzetgyűlési képviselő az ország színe előtt tett panaszt képviselői mentelmi jogának megsértése miatt. Az eset ismeretes. Mikor pillanatokon mulott, hogy egyetlen meggondolatlan lépés miatt ismét lángba boruljon a még mindig füstölgő üszkők között vergődő szerencsétlen ország, akkor őt megakadályozták abban, hogy közismert szenvedélyes temperamentumával segítsen a veszedelmet elháríthatatlanná tenni. S minthogy más mód nem volt temperamentumának megfékezésére, megsértették képviselői immunitását. Ugyan alapos okokból lehetne vitázni a fölött, hogy ki sértette meg inkább a mentelmi jogot: az-e, aki a haza érdekeit tartotta szem előtt, vagy az-e, aki a saját egyéni ambícióinak akart — bár minden bizonnyal tiszteletreméltó szempontokból, — érvényt szerezni? De ezuttal nem az a legfontosabb, mert azt a mentelmi bizottság fogja rövidesen eldönteni. A legfontosabb és legfigyelemreméltóbb az egész Beniczky-ügyben az, hogy a nemzetgyűlésen hangzott el a vád és tiszteletlen, szenvedélyes hangú támadás a Kormányzó személye ellen.

Eltökintve attól, hogy Beniczky sérelmi bejelentése furcsa színben tüntetheti föl a magyar államfő minden kétséget kizárólag korrekt és becsületes eljárását a király benozatásával kapcsolatban kifelé, veszedelmes és könnyen végzetessé váló következményekkel járhat a bejelentés hangja befelé. Ha az ország törvényhozó testületében nem beszélnek a Kormányzó személyéről a legnagyobb tisztelet hangján, akkor természetes, hogy nem sok remény lehet a köteles tisztelet meggyökerezésére és köztudatba átvételére a nép heterogén tömegében. Nem különösen most, amikor a destrukció útjára sulyos sebek még mindig sajognak a társadalom lelkén és még mindig hosszú időre van szükség, hogy teljesen beheggedjenek. Ebben a kritikus időben sokkalta nagyobb szüksége van a nemzetnek az államfő tekintélyére, mint volt bármily más időben. S a kormánynak minden erejét latba kell vetnie, hogy ez a tekintély feltétlenül megóvassék nemcsak kifelé, hanem épúgy befelé is. Legfőként akkor, ha az államfői tekintély ellen intézett támadás sem nem jogos, sem nem helyénvaló, mint ez esetben. Precedensre hivatkozni ma egyenesen esztelenség. Ami megengedhető volt kétszáz évvel ezelőtt, nem engedhető meg ma, amikor az anarchia már egyszer rombadöntötte az országot. S ha a történelmet akarjuk megszólaltatni ebben az ügyben, nagyon elszomorító példákat idézhetünk elő arra, mit jelent az országnak az államfői tekintély aláhanyatlása?

Az államfő tekintélye egyik legfőbb erősségünk ezekben a válságos időkben. Aki ezt csorbítani, vagy kisebbiteni akarja, az lehet személyes hiúságában megsértett s elvakult ember, de lehet ravasz gonosztévő is, aki ezen az úton akarja a nem-

zet feltámadását megakadályozni. Nem lehet azonban megfontolt, higgadt gondolkodású jó hazafi és még kevésbé a magyar nép bizalmának méltó letéteményese. Mindenesetre óvatosan kell bánni!

A vagyonváltás részletes tárgyalása

A nemzetgyűlés üdvözli Lengyelországot

Bpest, ápr. 23. **Bottlik József** alelnök 11 órakor nyitja meg az ülést Napirend előtt **Szádeczky Lajos** emlékezik meg a Budapesten időző lengyel bizottságról s rámutat arra, hogy **Lengyelország volt az egyedüli, amely tiltakozott a trianoni békeszerződés ellen** és követelte a közös határt Magyarországgal. Indítványozza, hogy a nemzetgyűlés használja fel ezt az alkalmat és a longyel bizottság budapesti időzése alkalmával üdvözölje a lengyel nemzetet. (Helyeslés.)

Bottlik József alelnök örömmel pártolja **Szádeczky** indítványát, amit a nemzetgyűlés egyhangulag elfogad.

Ezután felolvassák az interpellációs könyvet, amelybe 8 interpelláció van bejegyezve.

Majd **Erődy-Harrach Béla**, a pénzügyi bizottság előadójának előterjesztése után **Somogyi István** a Gaal Gaszton mandátuma elleni vizsgálat lefolytatásáról szóló jelentését terjeszti be, ami után áttérnek a vagyonváltásról szóló

javaslat részletes tárgyalására. Az első szakasznál **Ruppert Rezső** indítványozza, hogy az óvadékokat mentesítsék a vagyonváltás alól.

Hegedűs pénzügyminiszter ellenzi ezt. A módosítást a nemzetgyűlés elveti.

A második szakasznál **Birtha József** ajánl lényegtelen módosítást, amit a Ház elfogad. A 17. szakasznál **Hermann Miksa** tiltakozik az ellen, mintha ez a javaslat a kereskedelem ellen irányulna. Elismeri, hogy a kereskedelem fejlesztésében nagy része volt a zsidóságnak, de ezt nem kell tulbecsülni. Visszautasítja **Szterényi** azon állítását, hogy a magyar kereskedelem iparelleses.

Ezután lényegtelen módosítások után a vagyonváltásról részleteiben is elfogadják. Harmadszori olvasásra hétfőn kerül a sor.

A pénzkiesérlésről szóló javaslatot pedig keddi ülésén fogja tárgyalni a nemzetgyűlés.

Kedélyeskedés az ellátatlanok költségére

Visszamenőleg árdragít az Áruforgalmi Utólag követeli a régi főzöliszt új árát

Csütörtöki számunkban rámutattunk arra, a fonák és lehetetlen intézkedésre, mellyel az Áruforgalmi Rt. az ellátatlan lakosság rovására illegitim és erkölcsileg megengedhetetlen anyagi előnyöket akar magának biztosítani. Megirtuk, hogy a régi őrlési főzölisztnak kormányhatóságilag megállapított 10 koronás árát, önkényűleg emelte föl 16 koronára, hogy ilyképen helyrehozza azt a mulasztását, melyet a malmok értesítése körül követett el. Az őrlés új rendjére vonatkozó 2442/21. M. E. sz. kormányrendelet 4. §-a világosan a következőket mondja:

„Az egységes fehérliszt ára a közvetlen fogyasztást szolgáló forgalmon kívül métermázsánként 1600 koronában állapítatik meg.”

A következő fejezetben pedig kimondja, hogy a régi 6111. sz. őrlési rendelet „egyéb rendelkezései érvényben maradnak”. Tehát az Áruforgalmi nem adhatott utasítást a város közlélemezési ügyosztálynak, a régi liszt árának felemelésére, mert ahoz nem volt törvényes jogalapja. Sem a debreceni kirendeltségnek, sem a budapesti központnak. De nem volt joga ily utasítást adni a közlélemezési minisztériumnak sem, mert az ellenkezik az összkormány új őrlési rendeletével.

A közlélemezési ügyosztály vezetője, **Zöld József** tb. tanácsnok az Áruforgalmi Rt. utasításának kézhezvétele után azonnal érintkezésbe lépett a közlélemezési minisztériummal, s **Holzwarth Ferenc** miniszteri osztálytanácsos azt a felvilágosítást adta neki, hogy az új ár

csak a kormányrendeletben megállapított új típusú lisztre vonatkozik, s ha a malmok nem örültek még az új arány szerint, akkor a **mulasztást össze kell keverni a főzöliszttel**, s az így feljavított lisztet kell adni 16 koronáért. Zöld tanácsnok a felvilágosítás vétele után azonnal sürgönyözött az Áruforgalmi Rt. budapesti központjának, s kilátásba helyezte neki, hogy **feljelentést tesz ellene a rendőrségen árdragítás miatt**, ha vissza nem vonja rendelkezését. E sürgönyre az Áruforgalmi azt a választ küldte, hogy a liszt árának felemelését a közlélemezési minisztérium utasítására rendelte el. A tanácsnok most már magához a minisztériumhoz fordult, s rámutatván az Áruforgalmi indokolatlan intézkedésére, sürgős orvoslást kért. Erre a sürgönyre még nem kapott választ. Tehát még ma sem lehet tisztán látni: vajjon az Áruforgalmi részéről elkövetett mulasztás erkölcsileg meg nem engedhető módon való helyrehozásáról, vagy csak egyszerű félreértésről és tévedésről van-e szó?

Az Áruforgalmi Rt. azonban ennek a tisztázatlan helyzetnek tudatában sietett biztosítani magát, s f. hó 14-iki kelettel a debreceni malmokhoz körlevelet intézett, melyben a következőket írja:

„Az új egységes fehérliszt, valamint a meglévő főzöliszt ára kilogrammonként 16 korona. A megmaradt főzölisztnél ezen ár április 10-ig visszamenőleg értendő és az elszámolásnál a liszt tényleges kiszolgáltatási ideje irányadó. Amennyiben egyes rendelvényesek április 10-től főzölisztet vettek volna át, úgy

az árdifferenciát tartoznak a malomvállalatnál lefizetni, mert mi a malmokat tesszük ezért felelőssé, illetve a malmokat 16 korona egy-ségárral terheljük meg."

A malmok természetesen a kereskedőkön akarják behajtani a 6 koronás árkülönbözetet, akik viszont — mit tehetnek egyebet? — iparkodnak az ellátatlanokon bevasalni utólagosan a hat koronákat.

Hát nem kedélyes kipkedés-kapkodás ez? És mind csak azért, mert nem küldtek idejében utasítást a malmoknak, hogy az új őrlési rendelet szerint dolgozzák fel a hozzájuk utalt gabonát. A 2442/21. sz. kormányrendelet április 10-ikén lépett életbe s április 9-ikén már a hivatalos lap is közölte. Hogy történhetett tehát hogy az Áruforgalmi debreceni kirendeltsége csak április 14-ikén kapta kézhez az utasítást, melyet a malmoknak jó előre kellett volna kiadnia? Feltesszük, hogy itt van a hiba, s az ellátatlanok költségére menő kedélyeskedések rugója. Bár nem lehetetlen az sem, hogy *szándékos és illetéktelen nyereszkhedésen alapuló árdragításról van szó.* Az Áruforgalmi Rt. ugyanis az állam megbízásából végezi az ellátatlanok kenyérnek biztosítását olyképen, hogy 800 koronáért megveszi a kenyérmag mázsáját a gazdától s kiőröltet abból a régi rendelet szerint

40 klg. kenyérlisztet	2 koronájával	80 koronáért
25 " főzölisztet	10 "	250 "
15 " finomlisztet	40 "	600 "
18 " korpát	2 "	36 "

kap tehát egy mázsa örleményért 966 koronát.

Ha azonban a 25 klg főzölisztet 16 koronáért adja, — amint akarja, — akkor 150 koronával többet fog az örleményért bevenni. Nem lehetetlen, hogy itt van a dolog nyitja!

Mindenestre hiba van valahol s azt reparaálni kell. Lehetetlen, hogy a kormányrendelet egyszerű félretolásával előljárjon az árdragításban akár a közlelmzési minisztérium lisztosztálya, akár a hivatalos megbízott, az Áruforgalmi r.-t.! Nem luxuscikkről van szó, hanem a mindennapi kenyérről s nem gazdag emberekről, hanem a drágasággal amugy is küzködő, rongyos szegényekről...

Még mindig Hüttner

Budapest, ápr. 23. A Tisza-gyilkossági per mai tárgyalásán még mindig Hüttner Sándort hallgatták ki. Elnök elöbetárja Miskolcon tett ellentétes vallomását, majd Szilassy Pál bír. ügyész és a védelem intéz több kérdést Hüttnerhez, aki ellentétes válaszokat ad. A tárgyalás alatt Fényes László rosszul lett, mire az elnök szünetet rendelt el. A tárgyalást hétfőn folytatják.

Felhívás

Egyházi adót fizető egyházi tagjainkkal tudatjuk, hogy adókezelési okokból a folyó évi egyházi adó előírás némi haladékat szenved. Nehogy azonban egyháztagjaink adó fizetési kötelezettségei — ezen késedelmes előírással — halasztást szenvedjenek, felkérjük egyházi adó fizető hveinket, hogy egyházi adóik törlesztésére legalább a múlt évi egyházi adójuknak megfelelő összeget, az illetékes városi adóhivatalnál fizessenek be.

Ezzel nemcsak önmaguk iránti kötelezettségüknek tesznek eleget, hanem egyházuk érdekeit is előmozdítják.

A háborus pénzbőség folytán ma ezen fizetési kötelezettségüknek könnyeten tehetnek eleget. A külföldi államok példája azt bizonyítja, hogy a háborúság utáni pénzügyi politika a forgalomban lévő pénzmennyiség apasztására törekszik.

Ezek elgondolása mellett, önmagunk iránti köteletségünk, hogy fizetési kötelezettségünknek mielőbb eleget tegyünk.

A református egyház elnöksége.

Nyugatmagyarország sorsa

Azok a tárgyalások, amelyeket Nyugatmagyarország sorsáról kormányunk az osztrák kormánnyal folytatott, félbeszakadtak.

A tárgyalások megszakításának oka elsősorban az, amint hivatalos nyilatkozatokból tudjuk, hogy a tárgyaló felek nem találtak alapot a megegyezésre.

A magyar kormány álláspontja az volt, (s nem is lehetett más) hogy Magyarország területéből egy talpalatnyit sem enged át, ellenben hajlandó Ausztriának gazdasági kedvezményeket nyújtani annak ellenében, hogy ez lemond azokról a területi igényekről, amelyeket egyedül a reánk erőszakolt trianoni és st.-germaini békefeltételek alapján támasztott.

Az osztrák kormány elvben elutasította azt az álláspontot, hogy területi igényeiről gazdasági előnyökért lemondjon s így a további tárgyalás egyelőre eredménytelennek látszott.

Most arról értesülünk, hogy a tárgyalások fonalát a felek újból fölvenni készülnek.

Nagy érdeklődéssel és figyelemmel kell az egész országnak ezt az újrafölvételt fogadnia, mert ezeknek a tárgyalásoknak jelentősége messze túlterjed annak a területnek a keretein, amelyről szó van.

Maga Nyugatmagyarország is nagyon becses, történelmi multjánál, magas kulturájánál, gazdasági, valamint stratégiai jelentőségénél fogva igen értékes része az országnak, amelynek elvesztése fájdalmas károsodást jelentene számunkra. Ámde most már nem arról van szó, hogy esetleg elveszítjük-e, vagy nem, Nyugatmagyarországot, hanem arról, hogy Nyugatmagyarország elvesztése egész Magyarország elvesztését jelentené.

Az a megalkuvást nem ismerő szilárd állásfoglalás, amelyet kormányunk a múlt év vége óta a nyugatmagyarországi kérdésben tanusított, fölemelő hatással volt a vitás terület lakosságára s módot adott neki, hogy Magyarországhoz való ragaszkodásának nyíltan és határozottan kifejezést adjon.

A kormánynak ez a politikája, amely az ország területi épségének elvi álláspontjára helyezkedett, az ország egész közvéleményében is visszhangra talált, és helyesléssel találkozott. A Dunántul több városában tartott négygyűlések, sőt a városi és megyei közgyűlések is erőlyesen tiltakoztak Nyugatmagyarország elszakítása ellen s azokon összegyűlekezettek tömegei lelkesülten üdvözölték a kormányt és kifejezést adtak készségüknek arra, hogy Nyugatmagyarországot, ha kell, fegyverrel is megvédik.

Ez a megalkuvást nem tűrő ragaszkodás az ország területének sérthetlenségéhez, nem maradt hatás nélkül a megszállott területen lévő honfitársainkra sem. Új reményt ébresztett a már-már csüggedőkben, új bizakodást keltett azokban, akiknek a zsarnoki elnyomással és üldözéssel járó szenvedések elviselésére csakis az adja meg a lelkiert, hogy bizva várják fölzsabadtásuk napját.

Mindezek a remények széjjel foszlanának, mindez a bizalom megrendülne, megingana a hit, megtörné a kitartás ereje, ha a nemzet sokat szenvedő millió azt látnák, hogy a magyar kormány a területi épség elvi álláspontját földadta.

Az elvi álláspont szempontjából mindegy, akár kicsiny, akár nagy az a terület, amelyről lemondunk, mihelyt a legkisebb területet átengedjük, az elv — a területi épség sérthetlenségének elve — föl van adva.

Nem hisszük, hogy a magyar kormány erre a sikamlós utra lépne és elhagyná az utóbbi időben elfoglalt, egyedül helyes álláspontját, amely szerint a *területi kérdésben megalkuvásra nem hajlandó.* Nem akarjuk azt elhinni, noha Mayr osztrák kancellár egyik legutóbbi nyilatkozatából erre lehetne következtetni. Nem akarjuk elhinni, mert a magyar kormánynak tudnia kell azt, hogy ilyen engedékenységgel Magyarország akkora erkölcsi tőkét vesztené,

amelyet egy emberöltőn át sem volna képes vissza szerezni.

Hogyan is kívánhatnók, hogy a nemzet idegen megszállás alatt élő milliói bizzanak bennünk, higgyenek nekünk és tőlünk várják fölzsabadtásukat, ha azt látnák, hogy még azt a területet sem tudtuk megtartani, amely birtokunkban van, hanem átengedjük minden ellenállás nélkül, kardsapás és egy puskalövés nélkül annak, aki azt csak pusztá szóval követeli.

Ilyen gyáva meghátrálást, ezt az engedékenységet semmivel sem lehetne menteni, sem joggal, sem gazdasági érdekekkel, sem az ellenállhatatlan kényszerrel.

Jog tekintetében: a mi ezeréves birtoklási jogunk áll szemben a ránk erőszakolt békeokmány írott betűivel, amelyeket jogforrásnak soha el nem ismerünk.

Gazdasági érdekek szempontjából: Ausztria sokkal inkább van rá utalva arra, hogy velünk a megegyezést keresse, mint mi arra, hogy neki tegyünk engedményeket.

Kényszereszközöket pedig Ausztria nem alkalmazott ellenünk s nem is tud alkalmazni, mert fegyveres ereje nincs, és ha alkalmazna, ám álljunk elébe, nincs okunk tartani tőle, hisz a legrosszabb esetben is csak elvinné azt, amit magunktól nem adunk, de akkor legalább megmarad a becsületünk.

Szabad a gabonaforgalom

Budapest, ápr. 23. A gabona forgalom felszabadtására vonatkozó rendeletet Téffy közlelmzési államtitkár már elkészítette. Ma bemutatja a Svájból visszaérkező Mayer János közlelmzési miniszternek és ha ő hozzájárul a rendelethez, az már holnap megjelenik a hivatalos lapban. A rendelet szerint minden hivatásos gabonakereskedő vásárolhat a kivétel részére gabonát, ha lávati magát az előirt szabályoknak. Egyes kereskedők között semmiféle megkülönböztetés nem lesz és illetékes forrásból úgy értesülünk, hogy az Áruforgalmi R. T.-nak sem lesz több joga a gabonagyűjtéshez, mint más legális kereskedőnek.

A kultusz államtitkárság kérdése

Budapest, április 23. Az államtitkárságok betöltéséről különböző hírek jutottak legutóbb napvilágra. Így a mai lapok azt írták, hogy Pekár Gyula kultuszállamtitkár marad. Ezzel szemben arról értesülünk, hogy gróf Bethlen István, miniszterelnök a protestáns püspökhöz fordult a kultuszállamtitkárság kérdésében és tőlük kért javaslatot a személyek irányában. Révész Kálmán miskolci és Baltazár Dezső debreceni ref. püspökök folyó hó 25-én Budapestre utaznak s a többi protestáns egyházfővel bizalmas megbeszélést tartanak s a megállapodást a miniszterelnök elé terjesztik.

— **Rendkívüli segély a városi nyugdíjasoknak.** A városi tanács legutóbbi ülésén terjesztette elő dr Vass Károly tb. tanácsnok a városi nyugdíjasok, özvegyek és árva anyagi helyzetén való segítésre vonatkozó javaslatát. A tanács közgyűlés határozatának végrehajtásaképen az előadó javaslatát elfogadta és elrendelte, hogy azok részére, akik nyugdíjállásukon felül az államtól kapnak drágasági segélyt, ezen felül még 30—50 százalékos rendkívüli segély fizetessék ki. Azok részére, akik az államtól nem részesülhetnek drágasági segélyben, ugyanolyan összegű városi drágasági és rendkívüli segély fizetessék ki, mint a nyugdíjasok első csoportjába tartozóknak s ezen felül 100—100 korona összegű természetbeni ellátást pótló készpénzsegélyt adassék. A nyugdíjasok évi 1200 korona összegű városi segélyt kapnak. A tanács a kétségkívül humánus javaslatot elfogadta s azt is kimondotta, hogy az egyes nyugdíjasok mielőbb kezeikhez vegyék a nehéz időkben részükre oly annyira szükséges segélyeket.

Különlegességek a legolcsóbb napi árakon

Irisz pörkölt kávék, a híres „Mágnás keverék” saját tea keverékek, csokoládék, kakao, saját főlési borok, rumok, likörök, málnaszörp, cukorkák, konzervek, fűszerek.

MEINL GYULA

kávéhéhozatali r.-t. fiókja
DEBRECZEN, Piac-utca 59.

NAPI HIREK

Az agresszív

antiszemitizmust akarja száműzni a nemzet életéből Bethlen István kormánya. Nagyon helyesen. Komoly magyar ember sohasem is adhatja beleegyezését az „üsd a zsidót“ megvalósításához... Csak azt szeretnők még igazán hallani a miniszterelnöktől: miben lát ő agresszív antiszemitizmust Csonka-Magyarországon? Talán abban, hogy egy-két vérmes magyar fiu pityókás fővel végigvonul éjjel a fő város utcáin s míg a rendőr el nem fogja, éktelenül ordítózik és handabandázik? Vagy talán abban, hogy időnként összeülnek bizonyos izzólelkű fajmagyar béktelenek és elkiesergik, elpanaszolják egymásnak az ország nyomorult sorsát és rettenetes állapotát?... Oh, miniszterelnök ur, hol van a magyar az antiszemitizmustól és még inkább hol van az agressziótól?! Makó nincsen oly messze Jeruzsálemtől!... Vagy nem méltóztatik tudni, hogy a zsidó nagybankok 40—50 milliós tiszta nyereséggel zárták a múlt évet is, nem méltóztatik tudni, hogy ipar, kereskedelem zsidó kézben van most is és egy rőf pántlikát, egy rossz srófot nem tud máshonnan szerezni a falusi magyar, mint zsidóforrásból? Nem méltóztatik tudni azt sem, hogy a magyar intelligencia rongyokban koplal, a zsidó meg naponta új ruhában habzsolja a magyarturta anyaföld drága terményeit? Vagy talán Debrecennek sem méltóztatott még hírét hallani, hol keresztyén egyházi főméltóságok ölelkeznek-csókolóznak a zsidósággal s az ébredők jelvényét tilos hordani a városi lakáshivatal tisztviselőinek?!... Oh, tessék csak még egyszer körülnézni az országban miniszterelnök ur! Meg vagyunk győződve, hogy revidálni fogja véleményét és a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén bejelenti a kormány hadüzenetét az agresszív filozofizmus ellen!..

— **Istentisztelet.** Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. D. u. 3 órakor ima.

Ma, vasárnap d. u. 5 órakor a Kossuth-utcai templomban ifj. Victor János budapesti lekipásztor végzi az istentiszteleti funkciót, utána a világiakmozgalom vezetői szólnak a nagyközönségnek a keresztyén Diákok Világszövetségének do'gairól.

— **Eső után köpenyeg.** E címen keddi számunkban közöltük, hogy a városgazda bejelentette a városi tanácsnak, hogy a tanyai iskolák részére utalt fakompetenciát már beszállíttatta. **Udvarhelyi Géza** tb. tanácsnok, városgazda most annak közlésére kéri lapunkat, hogy a 12 tanyai iskola részére az 1920—21-iki iskolai évre kiutalt összesen 48 öl tűzifa 1920. év november hó 18-án már minden iskolába beszállíttatott, miről a jelentés 1920 december 9-én a 26004—1920. sz. alatt a városi tanácshoz be lett adva. Hogy azon akta csak a folyó évi április 18-án került a tanács elé, az egyúttal a tűzifa beszállítás késedelmes voltát is nem jelenti.

— **Az alföld befásításáról.** Az Arany János társaság és a Keresztyén Nemzeti Liga által közösen rendezett irodalmi délelőtti sorozatában folyó hó 24-én **vasárnap** délelőtt 11 órakor a vármegyeháza dísztermében **Matusovich Péter** erdőtanácsos fog előadást tartani „az Alföld befásításáról“. Tudjuk jól, (előttünk álló példa Debrecen városa is), hogy az Alföldön mily nagy a por. Régi óhaj, hogy ezen segíteni kellene. Hogy miként lehetne segíteni, azt ki fogja fejteni Matusovich erdőtanácsos, kinek gyönyörűen kidolgozott tervezete van. Miután nemcsak arról van szó, hogy az állam vagy község tegyen a befásításra vonatkozólag intézkedést, hanem a társadalomnak is így az egyes egyének is segíteni kell, aki csak egy famaggal akar segíteni a tüdővész megállításában, ezt az előadást mindenkinek meg kell hallgatni. Jegye Csáthy és Antalfy könyvkereskedésekben.

A magyar valuta önállósága

Bethlen István gróf miniszterelnök indítványára egyhangulag elhatározta a nemzetgyűlés tegnap, hogy félbeszakítja a kormányprogram felett megindult nagyobb vitát s a sürgős pénzügyi javaslatokkal végez mihamarabb. E határozatban megnyilvánult a nemzetgyűlés politikai bizalma az új kormány iránt s a törvényhozók hazafiasan deferáltak az ország érdekei előtt, mert a pénzügyi probléma gyakorlati megoldása ma a legfontosabb, semmi halasztást nem tűrő feladatunk, nélküle a magyar állam meg nem élhetne, kormányzata is illuzóriussá válnék.

Most érkezünk e nagy stílusú munka legkritikusabb időpontjához. A pénzügyminiszter husvétkor megállította a bankóprést, hogy a bankjegy inflációnak véget vessen, de ezzel aktuálissá vált az új államjegyek kibocsátásához s a régi papírpénz bevonásához, tehát a pénzkieserései művelethez való felhatalmazás ügye is. Az óramű pontosságával kell az ily akciót végrehajtani, nehogy fennakadjon és forgalmi zavarokat idézzen elő. Nemesak azért komoly jelentőségű e művelet sikere, mert államháztartásunk egyensúlyával és fizetőképességünkkel a legszorosabban összefügg, hanem korszakos fontosságot ad neki az, hogy a magyar pénzügyek önállóságát és nemzetközi pozícióját forgalmunk és hitelünk e kettős szárnyát csakis így tudjuk megszerezni. A trianoni békefeltételek kikapcsolták Magyarországot a volt monarchia minden közösségéből, elrendelték a Osztrák—Magyar Bank felszámolását, a közös bankjegyek bevonását s lehetővé tették a magyar államnak, hogy saját pénzéről, vagyis valutájáról függetlenül, önálló magyar jegybank, vagy magyar államjegyek útján rendszeresen gondoskodhassék. Az ilyképen visszanyert pénzügyi szuverénitásával él most Csonkamagyarország, (amihez egész Magyarország korábban nem juthatott), midőn megszünteti a pénzkieseréssel a bankközösség utolsó maradványait és átter az önálló magyar valuta és jegybank rendszerére. **Hegedűs Lóránt** pénzügyminiszter koncepciója szerint az egész művelet gyors ütemben s a legszabatosabban fog végrehajthatni. A nemzetgyűléstől törvényes felhatalmazást kér most hozzá, a nemzetől pedig bizalmat és támogatást. A bevonandó közös bankjegyek és posta pénzjegyek helyébe magyar államjegyeket fog kibocsátani, törvényes százalék levonásával.

Atveszi a volt közös bank magyarországi épületét, vagyonát és alkalmazottait s addig is, amíg a magyar jegybank érfedezettel megalakulhat, az államjegyek kezelésével a Pénzügyi Központot bizza meg s ezt országos ellenőrző bizottság felügyelete alá helyezi.

Létérdekeink fűződnek e nagy probléma sikeres megoldásához, sőt a magyar valuta és jegybank önállósítása által régi nemzeti vágyaink valósulhatnak most meg, azért tulajdonítunk történeti fontosságot annak a törvényhozói aktusnak, mely felhatalmazza a kormányt a korszakos művelet megindítására. — Méltán aggódtak sokan e napokban, hogy az akció a törvényhozók pártszenvelmeinek zátonyán esetleg fönnakadhat, ami nagy szerencsétlenség lett volna mindannyiunkra nézve. Ily válság többé nem feuyeget.

A nemzetgyűlés feladata magaslatán áll. Elég volt néhány objektív szó az új kormány elnökétől, hogy készségesen teljesítse, amivel mint parlament a nemzetnek tartozik: kikapcsolja az ország pénzügyi problémáját a pártellentétek köréből s a pártindulatok fékezésével minden pártérdeket a nemzet ideális javainak és egyetemes érdekeinek rendelt alá. **Bethlen István** gróf e viharpróbán erősekező kormányzónak bizonyult, a hajót sem kell féltetni az ily nagy próbáltatástól, amíg kormányozható.

Adja Isten, hogy az önálló magyar valuta bevezetésével egy szebb és boldogabb jövő kapuja nyíljk meg a nemzet számára.

— **Irredenta estély.** Néhány hét múlva ritka műélvezetben lesz része Debrecen város közönségének. A „Magyarság“ szerkesztősége elhatározta, hogy május 15-én Debrecenben, írói és művészi gárdájával **irredenta-estélyt** rendez, melynek tiszta jövedelmét teljesen a **Területvédő Ligának** adja. Az estély a vármegyeháza dísztermében esti 8 órai kezdettel van tervezve, következő programszámokkal:

1. Megnyitó beszéd: tartja: dr. **Milota István**, nemzetgyűlési képviselő és a Területvédő Liga választmányi tagja. 2. Irredenta versek: szavalja: **Bakó László**, a Nemzeti színház örökös tagja. 3. Női ének: előadja: **Goda Gizella**, a m. kir. Operaház művésznője. Zongorán kíséri: **Antony Károly**. 4. Hegedűszó: előadja: **Géczy Barnabás**, a m. kir. Operaház tagja. 5. Hymusz: előadja: **Jászay Mari**, a Nemzeti színház örökös tagja. 6. Régi magyar dalok: előadja: dr. **Molnár Imre**. 7. Felolvasás: **Komáromy János**, a „Magyarság“ munkatársa. 8. Zongoraszó: előadja **Antony Károly** zongoraművész. 9. Zárszó: tartja: **Pelldő Sándor**, a „Magyarság“ főmunkatársa és a Területvédő Liga választmányi tagja.

— **Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő és Értékesítő Szövetkezete közleményei.** Felhívjuk vásárló közönségünk figyelmét újabb árleszállításainkra, melyeket mostani készleteink kiürítéséig eszközöltünk: olasz rizs 1 kg. 34 K, griz 38 K, mák 40 K, I. rendű santos kávé 1 kg. 108 K, pörkölt kávé 150 K, hollandi kakaó 150 K, 50 százalékos fehércukorral készült két éves gyümölesiz 52 K, édes datolya 56 K, asztali bor 1 liter 32 K (üvegbetéttel), 1 drb orosz hal 150 K, egy drb göngyölt hering 3 K, 130 százalékos lugkó 1 kg. 40 K, hagyma 1 kg. 2 K, rózsapaprika 1 kg. 140, hollandi hófehér kristálycukor 1 kg. 118 K, kockacukor 130 K.

— **A Kereskedő Ifjak Társulatának újjászervezése.** A Kereskedő Ifjak Társulatának újjászervezése érdekében a Baross Szövetség közreműködésével megalakított bizottság folyó hó 24-én vasárnap délelőtt 10 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében értekezletet tart a Kereskedő Ifjak Társulatának és a debreceni összes főnököknek részvételével. A debreceni kereskedő főnökök a legnagyobb sajnálattal látják azt, hogy az 1867-ben alakult egyesület a „Kereskedelmi Ifjak Társulata“ — mely Debrecenben évtizedeken keresztül nevelte az újabb és újabb kereskedő generációt, otthont nyújtott a kereskedelmi alkalmazottaknak — társadalmi téren emlékezetes és szép eredményeket mutatott fel, — a háboru alatt anyagilag tönkremenve, — a kommunista uralom által szakszervezetté változtatva, és ezáltal végső romlásba juttatva: ma **nem tudja hivatását betölteni**. Célja az előkészítő bizottságnak, hogy az összes főnökök meghívásával a kereskedő ifjaknak helyiséghez juttatását megvitassa. Évgett felkér minden debreceni kereskedőt, hogy a gyűlésen való szives megjelenése által ezen akciót támogassa. Hisszük, hogy ezen mozgalom fontosságát minden kereskedő értékeli, s megjelenése által dokumentálni fogja, hogy a kereskedő ifjak boldogulásáért közreműködni hajlandó.

— **Adományok a menekülteknek.** Az elmúlt héten a menekültek javára az alábbi adományok folytak be: Nyíregyházi megbízott útján dr. Nánássy Andor 500 K, Serty Lajostól 20 K, Apolló-mozi heti adománya 200 K, Debreceni Kereskedő Társulattól 500 K, a Jóság- és Tisztviselő-kör egyik asztaltársaságától 500 K, ugyanezen körnek egy másik asztaltársaságától 62v. B. Szabó Józsefné zilahi menekült temetési költségére 346 korona. Mindezen adományokért hálás köszönetet mond az Orsz. Menekültügyi Hivatal debreceni kirendeltsége.

— **Vívó verseny.** A MOVE Vívó Szakosztálya folyó hó 25-én hétfőn délután 5 órai kezdettel a Kereskedelmi Akadémia tornatermében házi vívó versenyt rendez. A versenyre eddig beneveztek: Ujfalussy Gábor ezredes, Beczner József százados, Majerszky Béla, dr. Vértés Béla, Hautziinger Gusztáv őrnagy, pávai Vajna Gábor százados, Fuxhoffer Gyula hadnagy, Teleky László főhadnagy, Dresdner Iván, Berzöffy Lóránt. A benevezettek közül többen országos viszonylatban is prima klaszist képviselnek, így Debrecen közönségének rég nem látott elsőrendű sport eseményt lesz alkalma végig nézni. Belépő díj: ülőhely 10 K, állóhely 5 K.

Figyelem!

kerületének, a debreceni sport- egyesületek rendezésében tartandó

Vasárnap, április hó 24-én lesz a MLSz. keletmagyarországi

táncmulatsága

Muzsikál Rácz Laczi zenekara.

Figyelem!

az Aranybika szálloda dísztermében. Kezdeté este 8 órakor — vége reggel 5 órakor

Személyjegy 30 korona és a vigalmi adó.

— **Burgonyakiosztás.** A Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete közli, hogy hétfőn, folyó hó 25-én burgonyát oszt ki. A kocsikat a Bika, a posta és Helyi Vasut épülete elé fogja állítani.

— **Kerti földet osztanak.** Dinnye- és egyéb kerti veteménynek való földet oszt ki a Debreceni Gazdasági Egyesület és Kertész Egylet a Nyulas-barakok előtt, 300 négyszögletes táblákban, négyszögölenként felszántva egy koronájával, emberbaráti tekintetek figyelembevételével elsősorban debreceniek részére. Jelentkezni lehet a Debreceni Gazdasági Egyesület titkári hivatalában Piac-utca 61. szám alatt, délelőtt 8 órától 1 óráig, hol a haszonbér is kifizetendő.

— **Az Ébredők hetilapja.** „A Hazánk” az ébredő magyarok bátor e harcos hetilapjának legújabb száma szenzációs tartalommal jelenik meg. A magyar politika, irodalom, tudomány, hírlapirodalom olyan kitűnőségeitől hoz közleményeket, mint dr. *Herkely Tibor*, *Schandl Károly*, *Kmoskó Mihály*, *Kádár Lehel*, *Lendvay István*, *Bodoy Aladár*, *Geszthey Nagy László*, *Kiss Menyhért*. Nagyszerű riportok, események, feljegyzések, közgazdasági rovat, regény stb. Előfizetési ára negyedévre 60, félére 110, korona. (József-körút 5)

— **Térzene.** A katonai zenekar ma d. e. 12—1 óráig a Gambirinus előtt térzenét ad. — **Műsor:** 1. Horthy induló: Lehár F. 2. Amit minden kislány dudol, keringő: Benezky. 3. Fáklya tánc: Meyerbeer. 4. Magyar egyveleg: Pazeller. 5. A boszorkány nyitány: Zaitz J. 6. Esti fecske, polka franc: Schneider. 7. Repülő gepben gyors polka: Schneider. 8. Dien-dorfer ezredes induló: Nöth A.

— **„Debrecen” őrnaszád.** A belügyminiszter értesítette a polgármestert, hogy a kormányzó folyó évi január 31-én kelt legmagasabb elhatározásával elrendelte, hogy a volt császári és királyi „Dunahajóraj” Magyarországnak folyamrendészeti célokra kiutalt egységéből az eddig „Komárom” nevet viselő őrnaszád a jövőben *Debrecen* neve viselje. A belügyminiszter ez értesítéssel utasítja a polgármestert, hogy a vezetése alatt álló szabad királyi város közönsége az ünnepélyes keresztelési aktuson magát képviseltesse, továbbá az ország mai súlyos helyzetét tekintve véve, adományok gyűjtésével az egység karbantartásához és felszereléséhez hozzájáruljon. Megjegyzi még a leirat, hogy méltó volna, ha a város hölgyközönsége a város nevét viselő hajónak díszlobogót készítene. A belügyminiszter egyébként a hajó keresztelése, valamint a díszlobogó átadásának időpontja felől idejében értesíteni fogja Debrecen városát.

Halálozás. Fájdalomtelt szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó hitvesem, szerető édes anyánk, unokahugom, sógornőnk s áldott emlékü rokonunk **Papp Lajosné szül. Raab Leopoldina** áldásos életének 59-ik, boldog házasságának 39-ik évében, folyó április hó 23-án reggeli 5 óraker hosszasan, de különösen 3 havi súlyos szenvedés s a halotti szentségek ájtatos felvétele után, csendesen elhunyt. Drága halottunk földi részeit folyó április hó 25-én, hétfőn délután 4 óraker fogjuk, Kétméltom-u. 15. sz. házunktól, a rk. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, a Szent Anna-utcai sírkertben végső nyugalomba helyezni. Az engesztelő szentmiseáldozat a megboldogult lelki üdvéért folyó évt május hó 9-én délelőtt 9 óraker fog az Egek urának bemutatni. Debrecen, 1921 április hó 23. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos férje Papp Lajos. Gyermekai Lénárt nejjével Kovács Jusztinával, Adél férjével Litteczky Lajossal. Nagynénje Schneller Anna. Sógorsága özv. Nánássy Istvánné családjával. Papp István nejjével és gyermekeivel. A közeli és távoli rokonok nevében is (A temetést, *Dankó* temetkezési vállalat intézi, Kossuth-utca 6. sz.

— **Ismeretterjesztő előadás.** A kath. Népszövetség ma, vasárnap délután 3 óraker és 5 óraker a kath. főgimnázium tornatermében két előadást tart. A 3 órai előadást az ifjuság számára rendezti mérsékelt helyárrakkal: ülőhely 6 K, állóhely 3 K. Az öt órai előadás helyárai: I. hely 10 K, II. hely 6 K, állóhely 3 K. Előadás alatt a Népszövetség zenekara hangversenyez.

— **Arcképes igazolványokat kapnak a piaci árusok.** A vegykísérleti és vegyvizsgálati állomások működésének évi jelentéséből kitűnt, hogy egyes élelmiszer árusítók, az általuk meg-hamisított élelmicikkek árusításából kifolyólag elrendelt vizsgálatok alkalmával, a felvett jegyzőkönyvbe hamis neveket adnak be. Ennek a jövőbeni megakadályozása céljából a belügyminiszter elrendelte, hogy a tej, tejtermékek, paprika és egyéb élelmiszerek, mezőgazdasági termékek piaci árusítói a jövőben arcképes igazolványokkal láttassanak el és utasítja a polgármestert, hogy egyes hatóságok meghallgatásával sürgősen tegyen véleményes jelentést.

— **Adományok Fenyus Zoltán műlábara.** A szerencsétlenül járt Fenyus Zoltán géplakatos-segéd műlábarának beszerzése céljából meg-indított gyűjtésünk tegnap jelentős összeggel gyarapodott. A Baross-Szövetség, a keresztyén iparosok és kereskedők e nagytekintélyű egyesülete tegnap tartott ülésén — keresztyén iparos-társának szomorú sorsát átérzve — 500 koronát szavazott meg Fenyus Zoltán műlábara, Példát adott ezáltal mindazoknak az emberbaráti intézményeknek, amelyek egyre kének adományaikkal! Tegnap gyűjtésünk egyébként a következő:

Baross-Szövetség — — — 500 kor,
Székely Adorján — — — 50 „

Összesen: 550 kor.

Tegnap kimutatásuk — 3549 „

Eddigi gyűjtésünk összesen: 4099 kor.

A gyűjtést folytatjuk.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Mélységes fájdalomtól lesújtottan, de Isten bölcs akaratán megnyugodva, tudatjuk, hogy felejthetetlen jó feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagymamánk, sógornőnk és jó rokonunk **idős Bálint Józsefné született Król Mária** életének 71-ik, házasságának 42-ik évében 8 napi kínos szenvedés, a halotti szentségek ájtatos felvétele után, 1921. évi április 23-án déli fél 1 óraker csendesen elhunyt. Istenben boldogult kedves halottunk földi részeit 1921 április 25-én hétfőn délután 3 óraker fogjuk a Csapó-utca 67-ik számú házunktól a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szent Anna-utcai temetőbe végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat az elhunyt lelki üdvéért 1921 május 7-én reggel 9 óraker fog a helybeli plébánia templomban az Egek Urának bemutatni. Végtisztesség tételére rokonainkat, barátainkat, jóismerőseinket fájdalmas szívvel meghívjuk. Debrecen, 1921 április 23-án. Az örök világosság fényeskedjék neki. Bánatos férje id. Bálint József. Gyermekai: József nejjével Horváth Juliskával, Mariska, Miklós nejjével. Unokái: Bálint Józsika és Juliska, Hinczák Elemér. Sógornői, számos közeli és távoli rokonok nevében is. — A temetést *Csurka Kegyelet* temetkezési Vállalata Kossuth-utca 8. szám rendezi.

— **Lelepleztek egy pénzhamisító bandát.** Néhány héttel ezelőtt, mint ismeretes, a várost elárasztották hamis lebélyegzésű bankjegyekkel. A rendőrség erélyes nyomozást indított a pénzhamisítók után és annak eredményeként a napokban elfogta *Leipnicz Hermann*, *Reinitz Jakab* és *Fekete Miksa* zsák-utcai lakosokat, akik jó pár hónap óta hivatásszerűen foglalkoztak a bankjegyek lebélyegzésének hamisításával. A három szíriai lovag lakásán házkutatást is tartott rendőrség és 30 ezer korona értékű hamis lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyet, azonkívül több ezer korona értékű lebélyegzetlen bankjegyet talált náluk. Lefoglalta a rendőrség még a három jómádár hamis bélyegzőjét is.

SPORT.

MI LESZ VASÁRNAP?

**Magyar válogatott — Kerületi válogatott
Debrecen válogatott — Katonai válogatott**

Április 24-ike, vasárnap feledhetetlen napja lesz Debrecen sportéletének. Két olyan mérkőzésben lesz része Debrecennek, amelyeknek egyike egymagában is szenzáció lenne. Ugyanakkor, mikor Bécsben a legjobb magyar 11 küzd az osztrákokkal a magyar színek diadaláért, Debrecenben a magyar válogatott B csapat a Keletmagyarországi Kerület válogatottjával mérí össze az erejét. A két csapat felállítását a következők lesz: *Magyar válogatott.* Kapus Kropaesek MTK, hátvéd: Takács FTC, Gruber BTC, fedezetek: Kelecsényi UTE, Kleber III. ker., Weszter VII. ker., csatárok: Pluchár BEAC, Rázsó Ekszerész, Kertessy BEAC, Schuller UTE, Szidon UTE. *Kerületi válogatott.* Kapus: Jakab NyTVE. Hátvéd: Glatz DMTK, Fried DKASE, fedezetek: Megyery DVSC, Poroszlay DEAC, Simon DTE, csatárok: Rottmann DMTK, Tanner DKASE, Szolárszky DVSC, Mertin DMTK, Polgár DVSC

A mérkőzést Kiss Tivadar fővárosi bíró vezeti le. Előzőleg délután három óraker Debrecen válogatott—Katonai válogatott játszik. Debrecen a következő csapat képviseli: hátvéd: Alföldy DEAC, Baik DKASE, Nagy Bálint DEAC, fedezetek: Papp DMTK, Adám DMTK, Gerő DTE, csatárok: Ökrös DKASE, Tarkányi DTE, Kun DTE, Német DVSC, Deutsch DKASE. A katonacsapat felállítását még nem végleges, de játszik benne Csáky DEAC, Ulanovics, Szotyori DMTK stb. Ezt a mérkőzést Zempléni Gusztáv vezeti. Tartalékok: Petrucz DKASE, Ökrös DEAC, Rott DTE, Hoffmann VII. ker., Horváth III. ker.

A részletes programot lapunk tegnapi számában már közöltük. Este 8 óraker az Arany Bika disztermében lesz a kerület bálja, amely betetőzi a vasárnapi ünnepséget.

Előreláthatólag rekordszámú közönség fogja felkeresni ma az ütegetéri pályát, ahol igazán ritka sport-élvezetben lesz része. Az első mérkőzés pontban három óraker, a második 5 óraker kezdődik.

— **Dr. Bögöl József** orvos, egyetemi tanár-segéd rendel délután 2—4-ig Varga-utca 31. szám alatt.

— **Ifj. Schaff János** táncitanító az új tánc-tanfolyamot e héten megnyitotta a Royalban, ma este 6 órai kezdettel táncgyakorlat.

— **Simonffy-utca 5. szám alatt van Kolosné nyakkendő terme.**

— **Kiss Ferencz** női szabó a Molnár Ferencz-cég volt szabásza Debreczen, Piac-utca 56. szám. Urhölgyek szives figyelmébe! Van szerencsém értesíteni az urhölgyeket, hogy varrodámban úgy angol, mint francia ruhák, kosztümök, felöltők és minden e szakmába vágó munkák legizlésesebben készülnek. Szakszerű szabászatot is tanítok.

— **Özv. Tóth Kálmánné és Társa** nyakkendőkészítő és javító műhelye Péterfia-u. 53.

SZÍNHÁZ.

* A legelterjedtebb és legjobb színházi hetilap a Családi Kör, minden vasárnap megjelenik és mindenütt 5 K-ért kapható.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Vasárnap délután Farsang tündére este pedig Az utahi lány kerül színre.

Hétfőn A. bérletben kerül színre a Bob herceg.

Premiere kedden. A Buzavirág B) bérletben nagyszerű játék bemutatója lesz.

A Bob hercegen Plumpuddingot a borbélyt Heltay Andor játssa.

Szurdán Buzavirág C) bérlet. Csütörtökön Rómeó és Julia A) bérlet.

Pénteken A mi falunk, népszínmű. Szombaton Fekete lovas, dráma.

Vasárnap délután Az utahi lány, operett. Vasárnap este Bob herceg, operett.

Hétfőn A mi falunk. Tisztviselő-est.

A négy ördög diszolóadása ma utoljára az Urániában. Jegylovétel délelőtt.

Napsugárka Langerlőf Zelma regényét ma utoljára mutatja be az Apollo.

A halál után dráma 5 felvonásban Hóllay Kamilla és Tanay Frigyes főszereplésével ma utoljára az Aranybika moziban.

A Moulin rouge leánya egy táncosnő regénye 6 felvonásban Mac Murray főszereplésével hétfőn az Urániában.

Patience skót ballada 5 felvonásban hétfőn az Apollóban, nordisk film.

Rose nyelviskola
Széchenyi-utca 42. sz.

DEBRECENI Kalapgyár
SZELLÉS KÖSA

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek **PIAC-U. 63. sz.**

KÖZGAZDASÁG.

„HAJDUFÖLD” GAZDASÁGI MELLÉKLETE.

Erdőt az Alföldre!

— A földmivvelésügyi miniszter felhívása —

A reánk erőszakolt békefeltételek megfosztottak erdőseink kilenczted részétől. A megmaradt egytized rész egyrészt csekély terjedelme, másrészt pedig silány minősége miatt képtelen a közfogyasztás kielégítéséhez megkívánt tűzifát, bányafát és vasuti talpfát rendszeresen és tartamosan szolgáltatni; arra pedig, hogy a mindinkább fokozódó mértékben jelentkező sokféle épület- és műszerfát, gazdasági szerszámfát és ipari célokat szolgáló egyéb faszükségeket a saját készleteinkből fedezzük, egyelőre nem is gondolhatunk.

Megállapítható tehát, hogy megcsönkult országunk fa tekintetében a minket körülzáró megszálló hatalmakkal szemben teljesen függő és oly helyzetbe került, mely az állandó válság veszélyével fenyeget.

Ezeknek a bajoknak az elhárítása érdekében elsőrendű közgazdasági feladatunk és hazafias kötelességünk, hogy erdőt telepítsünk az Alföldre!

A faszükséglet enyhítése mellett, mennyire mások lennének az Alföldnek egészségi, mezőgazdasági és általános közgazdasági viszonyai is, ha erdők tarkítanák a rónaságot! Ha minden város és falu közelében erdő váltakoznék a szántóföldekkel, ha tervszerű elhelyezéssel az erdőövek embert és mezőgazdasági kultúrát egyaránt megvédenék a szélviharok és porfelhők ellen, ha a tikkasztó hőség, a hideg, az eső és a szél ellen ember és állat az erdőben találna menedéket; ha szerszám és tüzelőfát a közeli erdősegekben lehetne beszerezni; ha a gyümölcsfatermesztés támogatói, az éneklőmadarak menedéket és fészekrakó helyet lelnek és ha lenne elég akác-, hárs- és más erdei virág szelmentes helyen a méhészet kiterjedtebb műveléséhez.

Az annyi csapás által földhöz sújtott Hazánk talpraállítására csak önmagunkra számíthatunk; saját erőnkkel és szorgalmas, céltudatos munkánkkal kell tehát a reánk szakadt bajokon enyhíteni és a bennünket fenyegető további pusztulást elhárítani. Ebben a munkánkban fontos szerepe lesz az alföldi erdők megtelepítésének.

Ezért bizalommal fordulok az alföldi birtokosokhoz, és pedig az alföldi városokhoz, községekhez, uradalmakhoz, egyesületekhez, testületekhez, társulatokhoz és szövetkezetekhez egyaránt, hogy úgy a köz-, mint a saját jól felfogott érdekükben birtokuknak egy részét az erdőkulturára fordítsák; földjük egy részén és pedig elsősorban a mezőgazdasági-lag kevésbé használható homokbuckás részleteken, a kiélt, tönkrement legelőknél és az árterületeken, erdőket telepítsenek; az utak, mesgyék, vizek mentén fasorokat ültessenek, a delelőkön és a tanyahelyek körül pedig facsoportokat létesítsenek.

Már eddig is örömmel értesültem arról, hogy több alföldi város és birtokos az erdőtelepítés jelentőségét felismerve, dicséretes elhatározással hajlandó jelentékeny területet az erdőkulturának átengedni, mely követésre méltó törekvést tőlem telhetőleg támogatni kívánom.

Abban a reményben, hogy a megindult mozgalom mindinkább nagyobb mértékűt ölt, az alföldi erdőtelepítések és fásítási munkálatok sikerének biztosítása érdekében erdészeti szakközgeim köréből helyi megbízottakat küldöttem ki.

Felkérem ezért az érdekelt birtokos közönséget, hogy az alföldi erdőtelepítési és egyéb fásítási ügyekben netán szükséges felvilágosításokért forduljanak mindenkor egész bizalommal a kiküldött helyi megbízottakhoz, akiknek feladata az erdősitendő területek kijelölésénél és a telepítendő fafajok megválasztásánál az erdőbirtokosoknak segítségére lenni, az erdősitési terveket a birtokosok kívánságának lehető figyelembevételével összedíltatni,

csemetekertek telepítésénél és azok gondozásánál utbaigazítást adni és az összes felmerülő erdőgazdasági munkálatok mikénti végrehajtására vonatkozólag kimerítő szaktanácsal szolgálni. Addig pedig, amíg a szükséges facsemetéket a birtokosok által megtelepített csemetekertek nem fedezik, segélyre lesznek a megbízottak a birtokosoknak a szükséges facsemeték beszerzésénél, amelyet a magam részéről is elősegíteni kívánok az által, hogy az alföldi erdőtelepítési akciót támogató önkéntes fásításhoz szükséges erdei facsemetéket addig, amíg a helyben megtelepített magancsemetekertek a szükségletet fedezni fogják, az állami csemetekertekben rendelkezésemre álló készletfelesleg erejéig, készséggel bocsájtom a termelési költségekben megállapított mérsékelt áron a birtokosok rendelkezésére.

Végül hajlandó leszek a birtokos kérelmére, a beerdősítendő területeket az 1898. XIX. t.-c. 2. § a alapján állami kezelésbe átvenni és azokon az 1898. évi XIX. t.-c. 11. § ában körülírt teendőket a vármegyei erdőkre kivetett holdankinti erdőkezelési átalányösszeg ellenében állami szakközgeim által végeztetni.

Netáni félreértések végett ki kell jelenítenem azonban azt, hogy az első sorban saját érdeküket szolgáló erdőtelepítés munkáját az érdekelt birtokosoknak saját költségükön kell végezniök és ahhoz az állam a fent körülírt támogatáson kívül más anyagi segélyt az ország mai súlyos pénzügyi és gazdasági viszonyai között nem nyújthat.

Remélem, hogy megbízottaim és az érdekelt birtokososztály között mielőbb létesül a kívánatos kapcsolat és az ország közgazdaságára annyira fontos alföldi erdőtelepítési akció vállvetett munkával rövid idő alatt értékes, szép és egészséges erdőket fog közgazdasági boldogulásunk nagy előnyére az Alföld mostani sivár pusztáin létesíteni.

Szabó István,
földmivvelésügyi miniszter.

A Debrecen és Hajdúvármegye területére kikiáltott megbízott Kuka József m. kir. főerdőmérnök, aki a kir. erdőfelügyelőséghez van beosztva és minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítást és segítséget szívesen nyújt. (Nagyerdő, 12., a régi városi erdőmesteri hivatalban.)

Aratási munkák biztosítása. Az aratók fogadása megindult már, hogy az aratás lefolytatása biztosítva legyen.

Az aratómunkások helyenkénti tulkövetelése arra kényszerítette sok gazdát, hogy aratógépeiket már most rendbehozzák.

Általánosan a mi vidékünkön az aratásra a munkások a következő alapon szerződtek el:

Konvenció nélkül tiz- és tizenegyedén; konvencióval tizenegy és tizenkettedén. Elemi csapás esetén kat. holdanként 70 kg. termény biztosíték. A rész a keresztből adatik ki, külön elcsépelve.

A csépléshez gép mellé a munkások négy százalékra szerződnek. Általában a cséplés magánjáróknál 8 és fél százalék, a többi gépeknél nyolc százalék.

Ily arányú munkabérek mellett a munkások meg lehetnek elégedve és az aratógép így sok helyen vissza kerül a szinbe.

Félmillió adomány a Közgazdasági Egyetemnek. A Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársaság az e hó 5-én megtartott közgyűlés határozatából a közgazdasági ismeretek fejlesztése céljaira a Közgazdasági Egyesület részére 500,000 koronát juttatott.

Takarékoskodjunk! Németországban a pénz gyümölcsöző elhelyezésének egy igen ésszerű módja divik, amelyet hazai pénzintézetek eddig nem használtak ki. Az alapelv

az, hogy minél hosszabb időre köttetik le a takarékbetét a betevő által, annál kedvezőbb kamatozást biztosít részére a pénzintézet. A betevőre az ily takarékbetétek elhelyezéséből ama kötelezettség hárul, hogy a pénz kivétele előtt a betétet felmondja. Ez a látszólagos hátrány azonban abban a magas kamatozásban busásan megtérül, amelyet az ilyképpen lekötött betétek élveznek. E magas kamatozást a pénzintézetek épen azáltal tudják a betevő javára biztosítani, hogy nekik maguknak is módjukban áll ezeket az összegeket kedvezően, így például hosszabb lejáratú kölcsönök révén hasznosítani. Németországban minden jó gazda előre kiszámítja, hogy mikor lesz pénzére szüksége s ennek megfelelően helyezi azt el a takarékpénztárakban betétül, mert nagyon jól tudja, hogy magasabb kamatozást csakis a hosszabb időre lekötött betétek után nyerhet. — A GAEA-bank részvénytársaság követi a német példát, mert felismerte annak gazdasági előnyeit. A felmondásokat egyébként a GAEA a lehető legméltányosabban kezeli, különösen saját részvényeseivel és a Magyar Gazdaszövetség tagjaival szemben és még a hosszabb felmondáshoz kötött betéteket is lehetőleg rögtön kiadja a betevőnek.

A tőkének az itt említett gazdaságos módon való elhelyezése annál is inkább időszerű, mert egyrészt a bankjegy átcserélése még küszöbön van, másrészt a pénzügyminiszter a pénzintézetek március 5-én tartott kongresszusán személyesen és ismételtelen kijelentette azt a már régen leszögeezett álláspontját, miszerint a takarékbetéteket újabb megterhelés nem fogja érni.

A Hortobágy hasznosításához

Engedje meg igen tisztelt Szerkesztő ur, hogy Piszkey Árpád ur által felvetett jeles eszméhez én is hozzájáruljak.

Talán sohasem volt olyan aktuális a gyapjunak hátón való alapos kimosása, mint ez idő szerint, azért nagyon megszivlelendő a felvetett eszme. Én nem ismerem a Hortobágy vizének vegyi összetételét, de bizonyára a víz lágyságáról és szikótartalmáról arra lehet következtetni, hogy az a gyapjuzsirt kellőképpen oldja: ennél fogva nagyon alkalmas a gyapju mosására, amit egyébként már az is igazol, hogy emberöltőn át ott végzik a nagy juhállomány usztatását.

Már maga az a körülmény, hogy a vasuti díjtételek most oly képtelen magasak, rendkívül fontos és árbefolyásoló hatása, a gyapjunak tiszta állapotba való hozatalára. Egy mázsa gyapjunak Budapestre való szállítása Debrecenből 156 koronába kerül; egy 10 mázsa tétel szállítása eszerint 1560 korona. Ezen tétel mosva kb. 280 kiló mosott gyapjuval egyenlő, tehát a fuvarkülömbözet a mosott gyapju javára mintegy 783 korona. Tudjuk, hogy a leggondosabban tenyésztett gyapju árára csökkentőleg hatnak a kezelésnek hibái, viszont a selejtesebb minőségű terméknél a textilipar igényeit kielégítő és elősegítő kezelés árválulást eredményez. Ezért igen nagyfontosságú egy jól berendezett usztató, melynek létesítésénél szem előtt tartandó a hátón való mosás alapos keresztülviteléhez szükséges praktikus kellékek alkalmazása.

Mindezeknél fogva én sem tudom eléggé ajánlani juhtartó gazdáinknak, hogy a cikkíró ur által megpendített eszmét igyekezzenek megvalósítani.

Ami a juhtej feldolgozó telep felvetett eszméjét illeti, kétségtelenül egészséges gondolat. A juhászatnak ez a mellékhaszon ága megérdemli, hogy a fejlesztését felkaroljuk. Sajnos, ma még ott állunk, hogy kevés gazda akad, aki biztosan meg tudná mondani, hogy egy évadban és napi átlagban, mennyi tejet kap juhait után; rendszerint a tejhaszon csak a gomolyában jut kifejezésre s a gazda megelégszik azzal, hogy neki a juhász bizonyos mennyiségű turóval számol be. Tejgyűjtő-telep- és kapcsolatos feldolgozó berendezéssel várakozáson felüli siker volna elérhető, mert a mai viszonyok között igen számottevő kincs rejlik a juhban, mint fejős állatban, amit jól kihasználni közgazdasági szempontból is fontos. Érdemes lesz tehát e fölött elmélkedni.

Kemptoner Ernő.

HATÓSÁGILAG TÁMOGATOTT NÉPRUHÁZATI GYIKKEK KIARUSÍTÁSA SIMONFFY U. 2.

(városi bérház, volt listíreda helyiségben.)

KIARUSÍTÁSRA KERÜLNEK:

Munkás bakkapcsok,
Női és gyermekcipők,
Füsttűk, stux bricsessz és pantalló nadrágok,
Férfi és női fehérművek,
Kanavászkok, zsephírek,
Férfi ruha füsttűk és zseig szövetek

A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

A tőzsde

Budapest, április 23. A magánforgalom nagyon tartózkodó. A budapesti ügyletek elég jók. Márka Zürichi paritás szerint 374, a kötések mégis 395-tel történtek. Dollár 263, lei 404, sokol nagy áresést szenvedett bár a zürichi paritás 356, mégis 386-tal kötések történtek. Korona dinár 710 névleges.

Budapest, április 23. Zürichi nyitótőzsde április 23. Berlin 822 $\frac{1}{2}$, Newyork 567, Milánó 27.12, Prága 782 $\frac{1}{2}$, Budapest 220, Zágráb 405, Bukarest 900, Varsó 0.68, Bécs 150, Osztr. lebely. 0.98.

Budapest, április 23. Zürichi zárótőzsde április 23. Berlin 865, Holland 200.80, Newyork 577, London 2270, Páris 4210, Milánó 27, Prága 790, Budapest 217 $\frac{1}{2}$, Zágráb 405, Bukarest 890, Varsó 69, Bécs 150, Osztrák lebely. 98.

Budapest, április 23. Budapesti sertés jelentés. Délután 2 óra 30 p. Maradvány 388 drb. Erkezett 202 drb. Összesen 590 drb. Eladott 45 drb. Maradvány 545 drb. a 60-67 korona, Bécsi magánforgalom. Sokol 898, Zágráb 465.

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelőszörában veszi
Simon György
DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

TÖRVÉNYKEZÉS

Felmentett mozdonyvezető

Ma ismét működésben volt a törvényszék gyorsított ötös tanácsa. Reisinger József máv. mozdonyvezető felett mondott ítéletet. Reisinger Józsefet hatóság elleni erőszak büntetésével és személyes szabadság megsértésével vádolta az ügyészség, mivel a kommün alatt, 1919. április 22-én, a direktorium által a máv. fűtőház vezetésével megbízva, Fekete Lajos felügyelőt hivatali működésében megakadályozta. Vámospérszen pedig április utóján, a románok bejövetele előtt egy nappal Harcsarik Géza főjegyzőt az utcán megfenyegette, megragadta és visszakísérte a vámospérsi községházára. A tárgyalást Nagy Kálmán tanácselnök, táblabíró vezette. A vádat Eöry Kálmán kir. ügyész képviselte, a védelmet dr. Kovács Béla ügyvéd látta el.

Elsőnek Reisingert hallgatják ki. 36 éves, ág. evang., mozdonyvezető, a tűzértségnél, majd később a páncélvonatonál szolgált. A vádatat tagadja. Akkor lett a szocialista párt tagja, mikor megengedték a szervezkedést a Mávnál 1918-ban. A vámospérsi esetet is tagadja. Fekete Lajos máv. felügyelő elmondja, hogy őt nem annyira akadályozta, mint inkább csak feszélyezte Reisinger jelenléte a kommün alatt. Harcsarik Géza főjegyző nem ismeri fel Reisingerben azt az embert, aki őt bántalmazta Vámospérszen. Az alacsony ember volt, míg Reisinger magas, szálás ember. Kedvezően vallottak a többi tanúk is; a Máv. fűtőház munkásai.

A bizonyítás befejezte után Eöry ügyész bejelentette, hogy mivel egyik vádat sem látja beigazoltnak, eljött a vádat. A bíróság ezután megszüntette az eljárást Reisinger ellen.

Apró hirdetések.

Ráfvás

kerétfonot
zománc edény
érkezett

Sesztina Lajos
vasútiútban.

Aranyat

mindentféle ezüstöt, brilli-
ánsot, gyöngyöt vesz —
Steiner Mihály Hatvan-u.
2 szám. 1. emelet.

Róváry és Altmann

szőcsök, piac 42. Pannónia épü-
let. Bármilyen e szakmába vége
munkákat pontosan és jutá-
nyosan készítenek.

6-os dobtengely

réz csapágyakkal eladó.
Cséplést vállalkozó Ébert,
Vargakert K. Tóth-utca 5.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Ejéti készített elegáns férfi
öltönyök kaphatók.

Elsőrendű

akác, épület és szerszámfa
eladó a nyiradonyi róm.
kath. plébánián.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyány-utca 22.
Telefon 1365.

Egy

jó munkás férfi szabóse-
géd felvételik. Tiszai.
Zöldfa-utca 4. szám.

Rikkancsok

felvételnek fix fizetés-
sel és jutálékkal
a kiadóhivatalunkban

Domb-utca

22 b. számú ház sürgősen
eladó. Értekezhetni dr.
Harsanyi Miklós ügyvédi
irodájában Rákóczi-u. 42.

Forgács István

műorás
Bádogy-u.

Perzsaszőnyeg,
függöny, nappali szoba fi-
nom porcellán, dísztárgyak
új asztalneműk, törülkö-
zők, törlek eladók Simo-
nyi-ut 24

Menekült

tanító, aki a megszállás
alatt a könyvkötészetet ki-
tanulta, könyvkötészetben
délutánra munkát vállal.
Menekültügyi kirendeltség

Gyermekkosci
elegáns fekvő gummi-ke-
rekü eladó. Simonyi-ut 24

Rikkancsot,

két-három ügyes fiatal al-
kalmaz a HAJDUSÁGI
V. RRADAT kiadóhivatala.
Jelentkezés délután 12-1
óra közt Piac u. 59. sz.

Házhelyek

eladók a vágóhid mellett
villamos és két mentén,
Bihari utcán 200-300
négyzetméter területre fel-
osztva, amelyeken azon-
nal építkezni lehet, épít-
kezésig pedig veteménye-
zésre is alkalmas. Érdek-
lődjelentkezhetnek Gaz-
dák Bankja, Kossuth-u.
17. szám.

Munkásanyagok

felvételnek a Török pez-
sógógyárban.

Bármilyen vitás,

kényes és bizalmas természetű
magán- és családi ügyek bé-
kés rendezését, perenkívüli
lebonyolítását, elintézését, fi-
zetésképtelen kereskedők, ipa-
rosok és magánszemélyek ki-
egyeztetését a legnagyobb tit-
toktartással intézi el a

NAGY LAJOS

iroda Veres-u. 9. szám alatt.

Ilyen ügyekben a felek csak a délelőtti
órákban fogadhatnak 9 órától 2 óráig.

Kálvinista Szemle

REFORMÁTUS EGYHÁZI, EGYHÁZ-
TÁRSADALMI és POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
DR. GEBESTYÉN JENŐ
Szerkesztőség és kiadóhivatal
BUDAPEST, XI., Ráday-u. 28.

Előfizetési ára egész évre 100, félévre 50 K

Mutatószámát küld a kiadóhivatal.

Célszerű dolog e ma ingatlant vásárolni?

Mintegy két hónappal ezelőtt, amikor a hírlapokban megjelent, hogy a má-
jusi pénzbecserélésnél mindössze 5 százalékot fognak levonni, míg az ingatlanok
vagyonváltása pedig jóval magasabb lesz, az ingatlanvétel egy csapásra megállott,
a vevők tartózkodtak a vételtől.

Most azonban, hogy a hírlapokból tudomást szereztünk arról, hogy a májusi
5 százalékos kicseréléskor nem pénzt, hanem államjegyet kapunk, ami csak ideig-
lenes, átmeneti lesz és aratás után kerül kibocsátásra az új, az igazi és állandó
magyarpénz, melynek már nem „korona” hanem „magyar-frank” lesz a neve és a
májusi 5 százalékos levonású államjegyek kicserélése az új pénzre, a magyar frankra
1:10 arányban fog megtörténni, vagyis minden 10 koronáért 1 magyarfrankot
fogunk kapni, — kezdenek újból érdeklődni a pénzes emberek az eladó ingatlanok
után, mert most már ők is belátják, hogy teljesen indokolatlan volt az ingatlan
vásárlásoktól való tartózkodás, mert az ingatlan mindenkor és mégis csak ingatlan
fog maradni és az árak hullámlása lépést tart pénzünk javulásával.

Föl tehát pénzes emberek! Itt volna egy nagyon kedvező vételi! A testvérek
osztzkodni akarnak és így minden elfogadható ártí kénytelenek odaadni

Darabos-u. 57. sz. házukat!

Ajánlatokat a Nagy Lajos irodához (Veres-u. 9. sz.) teendők a délelőtti órák-
ban 8 órától 2 óráig.

Tájékoztatóul közöljük, hogy januárban e házat 400 ezer koronáért kérték,
most azonban — pénzünk javulása folytán és a kényszerítő körülmények miatt —
sokkal olcsóbban megkapható lesz!

Eladó ingatlanokat a mai naptól kezdve eladás végett újból fő vesz,

de csak a mai áraknak megfelelő és nem fantasztikus árak mellett — a Nagy Lajos
Adásvételi Vállalata, Debrecen legrégebb intézménye, alapított 1900-ban. Fennáll
21 év óta.

IRODA: VERESS-UTCA 9. SZÁM.

Hivatalos órák reggel 8 órától 2 óráig és délután 5 órától esti 7 óráig.

GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

TEMETKEZÉSI VÁLLALATA, KOSSUTH-UTCA 2. SZÁM.

Alapított:
1865. évben.

Temetéseket a legolcsóbban eszközöl a leg-
egyszerűbbtől a legdíszesebb kiítelig. ☒
TELEP: Homokkert, Hid-utca 8. szám.

FEHÉRTÓI BÉLA

temetkezési intézete Debrecen, Dégenfeld-tér 4. SZ.

Minden rendű és rangú temetések összegéből 4 százalék pénztári enged-
ményt ad. Temetéseket legolcsóbban kegyeletteljes pontossággal végez

Telefon 14-80

Parfüm, szappan

Telefon 14-80.

arokneszők, kölnivizek, fogpaszták, szárvizek, hajszesz, fésű és kefeárak, irigátor
felszerelések, kőszerek, Croilin fertőtlenítő szerek legolcsóbban szerkeztők be a

Korzó Droguerában Piac-utca 42.